

Пазарот на осигурување во Република Северна Македонија во третиот квартал од 2019 година

Заклучно со третиот квартал на 2019 година на пазарот на осигурување активно работат 16 друштва за осигурување, од кои 11 друштва вршат работи на неживотно осигурување, додека 5 осигурување на живот. Исто така, на пазарот на осигурување делуваат 37 осигурително брокерски друштва (ЗК2018: 34), 10 друштвата за застапување во осигурување (ЗК2018: 11) и 6 деловни банки кои делуваат како застапници во осигурување (ЗК2018: 5).

Во ЗК2019 година е остварена бруто полисирана премија (во понатамошниот текст БПП) во вкупен износ од 7,93 милијарди денари, што претставува пораст од 7,19% во однос на БПП остварена во истиот период во минатата година (ЗК2018: 7,40 милијарди денари).

Во делот за неживотното осигурување остварена е БПП во износ од 6,69 милијарди денари (ЗК2018: 6,30 милијарди денари) што претставува пораст од 6,21% во споредба со ЗК2018 година. Додека пак, бројот на склучени договори изнесува 1.256.399, што претставува пораст од 8,99% во споредба со ЗК2018 година. Најзначајно учество, традиционално кај неживотното осигурување има осигурувањето од автоодговорност со 43,70% од вкупната БПП, па потоа следи осигурувањето на имот со 17,11% од БПП.

Кај осигурувањето од автомобилска одговорност се забележува пораст од 5,97% со БПП од 3,46 милијарди денари во однос на третиот квартал од 2018 година (ЗК2018: 3,27 милијарди денари).

Кај осигурувањето на имот се забележува пораст од 2,83% со БПП од 1,35 милијарди денари (ЗК2018: 1,32 милијарди денари), при истовремен раст на бројот на склучени договори од 4,07%. Одделено по групи на осигурување на имот, кај физичките лица има пораст од 5,08% на бројот на склучени договори, а БПП е зголемена за 25,08%. Бројот на договори кај правните лица бележи зголемување од 0,97%, додека кај БПП се забележува пад од 4,07%.

Кај земјоделско осигурување, како дел од осигурувањето на имот, се забележува пораст од 51,46% со БПП од 318,39 милиони денари (ЗК2018:

210,21 милиони денари), со склучени 3.385 договори што претставува пораст од 2,45% (ЗК2018: 3.304).

Порастот во делот на неживотното осигурување исто така се должи на порастот на другите класи на осигурување, како што се здравствено осигурување со пораст на БПП од 51,37% (ЗК2019:168,61; ЗК2018: 111,39 милиони денари) со истовремен пораст на бројот на склучени договори од 73,44%, каско осигурувањето на моторни возила со пораст на БПП од 5,35% (ЗК2019: 631,45; ЗК2018: 599,38 милиони денари) со истовремен пораст на бројот на склучени договори од 5%, патничкото осигурување со пораст на БПП од 4,11% (ЗК2019: 182,31; ЗК2018: 175,11 милиони денари) со истовремен пораст на бројот на склучени договори од 7,92%, осигурувањето од незгода со пораст на БПП од 8,74% (ЗК2019: 538,81; ЗК2018: 495,52 милиони денари) при истовремен пораст на бројот на склучени договори од 15,89%.

Во делот на осигурување на живот, продолжува двоцифрената стапка на пораст на БПП и во ЗК2019 година и таа изнесува 12,82%, при што остварената БПП изнесува 1,23 милијарди денари (ЗК2018: 1,09 милијарди денари).

Најголемо учество во осигурувањето на живот зазема **традиционалното осигурување на живот (класа 19)** со вкупна БПП од 1,09 милијарди денари, со 88,25% од вкупното осигурување на живот и бележи раст од 11,09% во однос на ЗК2018 (БПП: 981,95 милиони денари). Во оваа класа најголемо учество има мешаното осигурување со вкупна БПП од 651 милиони денари, што претставува 52,7% од вкупното осигурување на живот, потоа следи осигурување од смрт (терминско) со вкупна БПП од 261 милиони денари, што претставува 21,14% од вкупното осигурување на живот, осигурувањето на живот во случај на доживување со 98 милиони денари, што претставува 7,92% од вкупното осигурување на живот и осигурување на живот од смрт (доживотно) со 2,31 милиони денари односно 0,19% од вкупното осигурување на живот. Дополнителното осигурување во осигурувањето на живот учествува со БПП од 77 милиони денари, што претставува 6,28% од вкупното осигурување на живот и бележи раст од 3,19% во однос на ЗК2018.

Во понудата на производи на осигурување на живот сè позастапено е осигурувањето на живот кога **инвестицискиот ризик е на товар на осигуреникот**, меѓународно познато како unit linked осигурување, кое во

вкупното осигурување на живот учествува со 11,68%. Во 3К2019 година беа склучени 1.605 договори (3К2018: 1.735), што претставува 7,85% од вкупниот број на склучени договори за осигурување на живот во периодот, додека пак вкупната БПП во периодот изнесува 144 милиони денари, што претставува пораст од 27,96% во однос на истиот период од минатата година (3К2018: 112 милиони денари).

Друштвата за осигурување во 3К2019 година **исплатиле бруто износ на штети** од 2,97 милијарди денари и во споредба со 3К2018 година бруто исплатените штети бележат пораст од 8,64% (3К2018: 2,73 милијарди денари). При тоа, друштвата за неживотно осигурување исплатиле 2,71 милијарди денари и во споредба со 3К2018 година бруто исплатените штети бележат пораст од 7,05% (3К2018: 2,53 милијарди денари), Друштвата за осигурување на живот исплатиле 253,6 милиони денари и во споредба со 3К2018 година е забележан пораст од 29,18% (3К2018: 196,3 милиони денари).

Во структурата на **каналите на продажба** кај неживотното осигурување, најголемо учество зазема директната продажба со 53,31%, потоа следи продажбата преку осигурително брокерски друштва со 26,23%, продажбата преку застапници (физички лица) со 10,14%, продажба преку друштва за застапување во осигурување со 8,45%, банките со 1,19% и 0,68% преку останати дистрибутивни канали. Додека пак, во структурата на каналите на продажба кај осигурувањето на живот, најголемо учество заземаат осигурително брокерски друштва со 41,03%, потоа следат банките со 24,42%, директната продажба со 15,39%, продажба преку друштва за застапување во осигурување со 11,75% и 7,42% продажба преку застапници (физички лица).

Согласно Законот за супервизија на осигурување, друштвата треба да ја одржуваат вредноста на капиталот барем во висина на **потребното ниво на маргината на солвентност**. На крајот на 3К2019 година вкупниот капитал на друштвата за осигурување изнесува 6,76 милијарди денари. Маргината на солвентност како главен индикатор за проценка на стабилноста на осигурителниот сектор изнесува 1,63 милијарди денари (кај неживотното осигурување 1,27 милијарди денари, а кај осигурувањето на живот 366 милиони денари), со што капиталот на осигурителниот сектор е 4,13 пати над потребното ниво на маргината на солвентност.

Во периодот 1.1-30.9.2019 година осигурителниот сектор оствари **добивка пред оданочување** во износ од 178,86 милиони денари (ЗК2018: 409,53 милиони денари). Кај друштвата за неживотно осигурување, 7 друштва остварија добивка во износ од 305,1 милиони денари, а додека пак 4 друштва оствари загуба во износ од 217,5 милиони денари, што резултираше со добивка пред оданочување од 87,6 милиони денари (ЗК2018: 331,1 милиони денари). Друштвата за осигурување на живот остварија добивка во износ од 91,2 милиони денари (ЗК2018: 78,4 милиони денари) и тоа 3 друштва остварија добивка од 102,3 милиони денари, а 2 друштва прикажа загуба во износ од 11,09 милиони денари.

Вкупните вложувања на друштвата за осигурување, кои произлегуваат од вложувања што ги покриваат техничките резерви, математичката резерва и капиталот, на крајот на ЗК2019 година изнесуваат 18,26 милијарди денари, односно претставува пораст од 12,01% (ЗК2018: 16,30 милијарди денари).

Во делот на **заштита на интересите на осигурениците** во периодот од 1.1.2019 до 30.9.2019 година, до АСО се поднесени 70 претставки. Најголем дел или 35,7% од претставките се однесуваат во делот на автоодговорност.